

Module 'Handelingen voor iedereen'

Motto:

"Jullie zullen getuigen zijn van Mij, zowel in Jeruzalem als in heel Judea, in Samaria en tot het eind van de aarde" (Handelingen 1:8)

Inleiding

Uitgaande van 1:8 laat Handelingen zich als missionair boek lezen. Het gaat in Handelingen om de 'zending' van het evangelie, vanuit Jeruzalem de volkerenwereld in. Lucas beschrijft deze beweging niet alleen. Hij wil zijn lezers er ook bij betrekken. Zijn boek maakt deel uit van de beweging die het beschrijft. Hfst 1:8 laat zich lezen als een missionair program, maar de aanvulling van het program in 9:15 laat een enkel missionaire lezing van Handelingen niet toe. Het feit dat naast de 'volkeren' ook de koningen als doelgroep van het evangelie genoemd worden, laat zien dat het Lucas niet alleen om de verbreiding van het evangelie in de volkerenwereld gaat, maar dat de confrontatie van het evangelie met de overheid een zelfstandig thema is in Handelingen. Met name het derde deel van het boek (vanaf 21:26) is er aan gewijd. Men doet Handelingen alleen recht als men bij de uitleg naast de missionaire ook op de overheid gerichte aspecten van het boek laten gelden.

Module 'Handelingen voor iedereen'

In deze module geven we een toelichting bij acht hoofdstukken uit dit bijbelboek:
Handelingen 2,6,7,8,10,11,13 en 17

Literatuur

1). Ambassadeurs in Jeruzalem – Bijbelstudie over Handelingen 1-8

Auteur: ds. W. Wierenga

<http://www.woordenwereld.nl/files/geregistreerd/Cahiers/Cahier%20073.pdf>

2). Handelingen 7 – over het christelijk lezen van het Oude Testament

auteur: drs. H. de Jong

<https://www.tweedehandschristelijkeboeken.nl/winkel/boeken-bij-de-bijbel/handelingen-7-om-het-christelijk-lezen-van-het-oude-testament-drs-h-de-jong/>

3). Handelingen voor iedereen (deel 1 en 2)

Auteur: Tom Wright

<https://www.uitgeverijvanwijnen.nl/handelingen-voor-iedereen-deel-1-tom-wright-9789051943146.html>

4). Handelingen – de wereld in het geding (CNT)

auteur: dr. John van Eck

<https://www.hertog.nl/artikel/9789043506670/Handelingen/>

5). Paulus en de koningen – politieke aspecten van het boek Handelingen

Auteur: dr. J. van Eck

<https://www.marktplaats.nl/a/boeken/godsdiens-en-theologie/m1702810813-paulus-en-de-koningen-dr-j-van-eck.html>

6). Het begon in Jeruzalem – Op ontdekkingsreis door Handelingen

Auteur: Pieter van Kampen

<https://www.tweedehandschristelijkeboeken.nl/winkel/israel/het-begon-in-jeruzalem-op-ontdekkingsreis-door-handelingen/>

7). Handelingen der apostelen (Deel 1 en 2)

Auteur: F van Deursen

<https://clcnederland.com/product/i-en-ii-f-van-deursen-9789058810809>

8). Handelingen (2 delen)

Auteur: ds. M. van Veelen

Deel 1: <https://www.hertog.nl/artikel/9789055603909/Handelingen-I/>

Deel 2: <https://www.hertog.nl/artikel/9789055604739/z/?sqr=handelingen%20%20van%20veelen&>

Module 'Handelingen voor iedereen'

Toelichting bij de gekozen hoofdstukken

Handelingen 2,6,7,8,10,11,13 en 17

<p>Handelingen 2 - Boek van ds. W. Wierenga</p>	<p>Het Pinksterfeest</p> <p>Korte terugblik op hoofdstuk 1 In hoofdstuk 1 wordt beschreven dat de apostelen instructies krijgen over het koninkrijk van God. De apostelen zijn deskundig geworden (1:3). De opdracht is duidelijk geformuleerd (1:4 en 8). Het college van apostelen is weer voltallig (1:26). Ze krijgen te horen in welke streken en landen ze de boodschap moeten brengen (1:8). Een immense opdracht: tot de uiteinden van de (op dat moment) bekende wereld. Een levensgevaarlijke opdracht, direct al. In Jeruzalem moeten ze beginnen. Dat is de stad waar Jezus uit Nazaret de doodstraf kreeg en onderging. Het kan ieder die het voor Hem gaat opnemen het leven kosten. Nu moeten ze de kracht van de Geest nog ontvangen (1:8)</p> <p>Pinksterfeest Het Pinksterfeest breekt aan. In Israël volgde op Pascha het Pinksterfeest. En wel 50 dagen na Pascha. Het feest heet in het Oude Testament het Wekenfeest, omdat er zeven weken werden geteld na Pascha en dan was het Wekenfeest. Het wekenfeest was een oogstfeest. Niet het begin van de oogst werd gevierd, maar de laatste fase ervan; de tarweoogst. Zo regelt Jezus het vanuit de hemel. De Geest daalt neer juist op de eerste dag van het Wekenfeest. Daarmee wordt het nieuwtestamentische pinksterfeest gekarakteriseerd als een oogstfeest.</p> <p>Christus gaat de vruchten van zijn lijden, sterven en opstanding oogsten. Als een graankorrel werd Hij in de grond gelegd. Zo alleen kan een graankorrel vruchten voortbrengen. De vruchten komen in de schuur. Mensen worden geoogst. Joodse mensen en niet-Joodse mensen. Ze komen in Gods schuur; de heilige algemene christelijke kerk. Werk van Messias Jezus door de heilige Geest.</p> <p>Stormgeluid en vuur Waar vonden die tekenen plaats Kracht om te getuigen De stomverbaasde toehoorders Vreemde talen De grootste schrik Het college treedt aan Onze Bijbel De profeet Joël Petrus' tijd Geen valse beschuldigingen Wat moet er gebeuren in Petrus' tijd? Hoe gebruikt Petrus het citaat uit Joël? De redevoering van Petrus Zegt Petrus iets nieuws?</p>
--	--

Module 'Handelingen voor iedereen'

	<p>Enkele bijzonderheden in deze toespraak Reacties toen en nu Vervuld met de Heilige Geest</p> <p>Geciteerde psalmen / andere bijbelgedeelten Psalm 16 en 110 / Joël 1 en 2, Deuteronomium 16</p> <p>Preek van ds. Wim van der Schee over Hand. 2:5-13 De ballingschap is voorbij. Het is Pinksteren geworden https://www.wimvanderschee.nl/de-ballingschap-is-voorbij/#more-2186</p> <p>Preek over de preek van Pinksteren (Hand. 2:22 v.v. – Ds. A. Francke) Waait de Geest van Pinksteren hier ook? Merk je iets van Gods Geest dat Hij aanwezig is en zijn werk doet? Hoe kun je zijn Geest herkennen? Diep getroffen door het werk van de Geest</p> <ol style="list-style-type: none"> 1). Een eerlijke confrontatie met jezelf 2). Een heerlijke confrontatie met Jezus <p>https://www.kerkomroep.nl/#/kerken/10753</p>
<p>Handelingen 6 - Boek van ds. W. Wierenga</p>	<p>Zeven mensen gekozen in Jeruzalems kerk</p> <p>Het probleem De gemeente te Jeruzalem groeide. Prachtig. Maar hoe groter een gemeente, hoe moeilijker om alles goed te organiseren. Er ontstonden klachten in de gemeente. Er is tot op vandaag verschil van mening over de aard van die klachten. Er werd geklaagd door Griekstalige gemeenteleden. Ze waren ontevreden. Weduwen werden in de gemeenten ingeschakeld om dagelijkse werkzaamheden te verrichten ten behoeve van anderen. Natuurlijk is het fijn wanneer je ingeschakeld wordt voor werkzaamheden in de gemeente. De klacht zou zijn dat de weduwen van de Griekssprekende groep in de gemeente niet voldoende ingeschakeld werden. Kortom, het ging niet om te weinig steungeld, maar om te weinig baantjes.</p> <p>In vers 2 staat de opmerkingen vermeld dat ze een bepaalde taak liever overdragen aan anderen. Die taak omschrijven ze zo: 'zorg dragen voor de gemeenschappelijke maaltijden'. Deze zeven mannen worden in dit hoofdstuk niet diakenen genoemd. Wanneer hier nu sprake zou zijn van de instelling van het diakenambt, is het gegeven dat ze geen diakenen genoemd worden heel opmerkelijk. Daar komt bij dat het geen omschrijving van wat het diakenambt inhoudt is wat de apostelen over die door hen af te stoten werkzaamheid zeggen. Wat is zorg dragen voor de gemeenschappelijke maaltijden? De apostelen gingen in die eerste tijd over alles. Zij wezen ook de mensen aan die de praktische regelingen moesten treffen voor de gemeenschappelijke maaltijden. Nu, bij het vragen om mee te denken bij de organisatie werden de weduwen van de Griekssprekenden door de apostelen overgeslagen, achtergesteld. Wellicht per ongeluk.</p> <p>De zeven wijze mannen worden geen diakenen, maar ze moeten het dagelijks bestuur vormen die verantwoordelijk zijn voor de interne gang</p>

Module 'Handelingen voor iedereen'

	<p>van zaken in de gemeente. Met als eerste punt op de agenda dat de werkzaamheden voor de gemeenschappelijke maaltijden evenwichtig verdeeld worden.</p> <p>Bespreking van het probleem Griekssprekende en Aramees sprekende gemeenteleden Het werk van de apostelen De gemeente eren Het optreden van Stefanus De arrestatie van Stefanus Waar komen de beschuldigingen vandaan Preek van ds. Bart Noort over Handelingen 6 op 30 mei 2021 Vervuld van de Heilige Geest https://www.youtube.com/watch?v=mYLLwuypd4A</p> <p>Preek van ds. Matthijs Haak in een jeugddienst over Hand. 6 https://jmhaak.com/tag/preek-handelingen-6/</p>
<p>Handelingen 7 Boek van drs. H. de Jong</p>	<p>De verdedigingsrede van Stefanus Handelingen 7 is een heel belangrijk hoofdstuk omdat het een scholing bevat in het lezen van de Bijbel en van het Oude Testament in het bijzonder. Wanneer de Bijbel weer open gaat op bijbelkringen is het goed dat dit Schrift-lezen geestelijke leiding ontvangt uit het boek zelf. Ds. Henk de Jong wil in een serie preken over Handelingen laten zien dat de bijbel een manier van Schriftlezen biedt dat de mens in zijn zelf-handhaving en zelfrechtvaardiging al zijn steunpunten ontnemt en hem zo de weg opdrijft van de verzoening met God door het bloed van het kruis.</p> <p>Misschien hebt u die lange verdedigingsrede van getuige Stefanus wel eens rustig helemaal uitgelezen. En mogelijk bent u dan op het eind van het hoofdstuk stomverbaasd geweest over de felle reactie van het joodse Sanhedrin. Waar werden die leidlieden van Israël nu toch zo boos om? De lange tocht van Stefanus door de oudtestamentische geschiedenis lijkt toch gesneden koek? Hoe kon die zo'n opwindende veroorzaken? Bovendien, wat was eigenlijk de zin ervan? Was Stefanus er wel 'ter zake' mee? Wie vroeg eigenlijk om dit lange relaas van feiten uit de geschiedenis?</p> <p>Wat hij deed kun je eigenlijk het best vergelijken met wat de Here Jezus zelf ondernam in de preek die Hij voor de mensen in Nazareth hield. Jezus deed het op veel kleinere schaal, maar Hij ging toch op dezelfde manier te werk. Hij haalde twee gebeurtenissen uit het Oude Testament en dat was al genoeg om die kerkmensen daar van woede uit elkaar te laten barsten (Lucas 4:25-27). Wat beoogde Jezus met deze herinneringen? Hij brak er de steunpunten mee af voor de joodse zelfhandhaving. Men was namelijk de bijbel gaan lezen in een trotse geestesgesteldheid. 'De geschiedenis bewijst hoe bijzonder wij zijn en laat tegelijk zien hoe vruchtbaar deze samenwerking tussen God en Israël is geweest en nog is en zijn zal'. De firma Israël kan met ere de naam dragen: 'God & Co'</p>

Module 'Handelingen voor iedereen'

	<p>Tegen deze trots is Jezus en is Stefanus ingegaan. Deze mythe hebben zij bestreden. Het zo onschuldig lijkende relaas dat Stefanus ophaalt uit Israëls geschiedenis zit vol speldenprikken voor de joodse verwaandheid. Tekst voor tekst striemt Stefanus de hoogmoed van het Sanhedrin. Wanneer je dat in de gaten krijgt, dn gaat je verbazing zich verleggen. Je zegt niet langer: 'Ik snap niet waar dat Sanhedrin nu toch zo boos om werd'. Integendeel, je begrijpt niet dat ze hem hebben laten uitpraten. Het wordt dan zelfs duidelijk waarom Stefanus dit woord tegen zijn leven heeft gesproken.</p> <p>Thema's</p> <ol style="list-style-type: none"> 1). De betrekkelijkheid van het heilige land (Hand. 7:1-4) 2). Het heil als ontastbare belofte (Hand. 7:5-8) 3). Jozef: de figuur van de Middelaar (Hand. 7:9-16) 4). Mozes tegenover Israël (Hand. 7:17-29) 5). Mozes nog meer tegenover Israël (Hand. 7:30-43) 6). De voorlopigheid van de tempel (Hand. 7:44-50) 7). Het Oude Testament als het boek van de Geest van Christus (Hand. 7:51-53) 8). De toepassing van Handelingen 7 (Hand. 6:8-15 en 7:54-60) <p>Preek van ds. Kees van Dusseldorp over Hand. 7:55,56 Koning Jezus blijft blijvend betrokken op deze wereld https://keesvandusseldorp.files.wordpress.com/2016/05/hand7-16s.pdf</p>
<p>Handelingen 8 Boek van ds. W. Wierenga</p>	<p>Verbreiding van het evangelie buiten Jeruzalem</p> <p>Het is vreselijk dat Stefanus ter dood werd gebracht en dan de manier waarop. Maar Jezus weet wat Hij doet en wat Hij toelaat, ook die moord. Hij gebruikte die moord zelfs om zijn werk verder te brengen. Hij wordt niet genoemd in Hand. 8:1-3, maar we lezen de 'Handelingen van Jezus Christus, die Hij heeft verricht na hemelvaart'. Saulus gaat met groot fanatisme de gemeente van Jeruzalem te lijf. Het gaat immers om de tempel en om Mozes. Mannen en vrouwen worden door Saulus uit hun huizen gehaald, opgesloten en zo en op allerlei manieren onder druk gezet om Jezus te verloochenen als Messias. Saulus is eropuit dat er geen gemeente van die Jezus uit Nazaret meer zal bestaan in Jeruzalem. Hij meent zo de God van Israël te dienen.</p> <p>Veel inwoners van de stad maken dat ze weggomen. Ze verspreiden zich over de provincie Judea rond Jeruzalem. Maar ze strekken ook verder naar het noorden, naar de provincie Samaria. Hoe lang dat schrikbewind duurde, weten we niet. Het is een georganiseerde campagne met een aanvoerder in de persoon van Saulus. Die kon dat alleen maar doen in opdracht van de Hoge Raad. Dat het een georganiseerde campagne is, blijkt ook uit het feit dat de apostelen gewoon in Jeruzalem bleven.</p> <p>Samen met het vertrek van heel veel gemeenteleden vertrok ook het evangelie naar de provincie en naar Samaria. Had de Heer niet gezegd: eerst Jeruzalem, dan Judea en dan Samaria? En zo leidde Hij het zelf. Van de broeders en zusters die Jeruzalem ontvluchtten, vermeldt Lucas, dat ze rondtrokken. En dan vermeldt Lucas ook nog dit: ze verkondigden</p>

Module 'Handelingen voor iedereen'

	<p>het woord van God. Dat zal concreet hebben ingehouden dat ze bekend maakten dat Jezus uit Nazaret de Messias was.</p> <p>Naar de Samaritanen Verbreiding van het evangelie buiten Jeruzalem Filippus in Samaria De kracht van het evangelie Nog eens de kracht van het evangelie Simon, de ex-magiër De Ethiopiër, de man van het uiteinde van de aarde Preek van ds. Wim van der Schee over Hand. 8: 26-40 Jezus is echt koning van de hele wereld geworden (Filippus' ontmoeting met de Ethiopiër) https://www.wimvanderschee.nl/jezus-is-echt-koning-van-de-hele-wereld-geworden/#more-4966</p>
	<p>Over de streep: het evangelie bij de volkeren (Hand. 9:43-11:18)</p>
<p>Handelingen 10 Boek van Tom Wright 'Handelingen voor iedereen'</p>	<p>Het visioen van Petrus (Handelingen 10:1-16) Petrus bezoekt Cornelius (Handelingen 10:17-33) De boodschap over Jezus vertellen aan de heidenen (Hand. 10:34-48)</p> <p>Het visioen van Petrus (Handelingen 10:1-16) Rome was heerseres geworden van de wereld in de eerste eeuw voor Christus. De eerste Romein die we in het boek Handelingen ontmoeten is allesbehalve een stereotiepe Romein. Hij is een officier, een beroepsmilitair in het leger dat in de hele wereld werd gevreesd. Caesarea was een belangrijke garnizoensstad. Caesarea was een sleutelhaven en had een strategische functie voor Rome. Rome wilde het Midden Oosten graag zo vredig mogelijk houden, omdat Rome volledig afhankelijk was van het graan dat werd verscheept – gedurende het vaarseizoen vanaf Egypte. Elke centurion die in Caesarea was gestationeerd moest een goede en betrouw-bare soldaat zijn om deze strategische belangen van Rome te bewaken.</p> <p>Cornelius was vroom. Hij was een man van gebed en had groot respect voor de Joden en hun tradities. Hij was een Godzoeker. Hij was royaal met zijn geld en had het respect gewonnen, niet alleen van zijn collega's in het Romeinse leger, maar ook van de Joodse gemeenschap in de buurt. Wat wil Lucas ons in dit gedeelte vertellen? Het thema van de bekering van de heidenen is heel belangrijk in Handelingen. Lucas maakt duidelijk dat God de weg hiernaar toe zorgvuldig, stap voor stap voorbereidt. Dat doet hij met een dubbel visioen. Zowel Cornelius als Petrus krijgen een visioen. Aan Cornelius verschijnt een engel.</p> <p>Op dit punt moeten we ons herinneren dat de Joden voedselwetten hadden. Er was een hele opsomming van dieren die de Joden niet mochten eten. Ze worden opgesomd in Leviticus 11. Deze voedselwetten onderscheidden de Joden van de niet-Joodse burenen. Er was een verbod voor Joden om met niet-Joden samen te eten en tafelgemeenschap te hebben. De onderbouwing hiervan was helder: de mensen met wie je samen eet zijn 'familie', maar de Joodse 'familie'</p>

Module 'Handelingen voor iedereen'

was door God geroepen om apart te staan, om getuigen te zijn van zijn speciale liefde en genade voor de wereld. Daarom moest het Joodse volk zich niet compromitteren met de wereld.

Dit alles moeten we in gedachten houden wanneer wij Petrus gezelschap houden op het dak waar hij het visioen kreeg en het grote doek zien neerdalen uit de hemel, met onrein voedsel erop. Een stem zegt: "Sta op Petrus, dood de dieren en eet ze". Petrus werd met afschuw vervuld. 'Zeker niet. Dat heb ik nooit eerder gedaan en ik ga daarmee nu ook niet beginnen. Het is onrein.' En dan volgt het antwoord dat door de eeuwen heen echoot en nog steeds alle vormen van vooroordeel uitdaagt. 'Wat God rein heeft verklaard, moet jij niet onrein verklaren'.

Petrus bezoekt Cornelius (Handelingen 10:17-33)

Joden en heidenen hadden over en weer vooroordelen. Het punt bij een vooroordeel is dat je een vooroordeel hebt wanneer je voorbarig oordeelt in een zaak: je neemt een beslissing voordat je de feiten kent. Natuurlijk zijn er veel tussenstappen tussen een puur vooroordeel en een volledig goed geïnformeerd standpunt. Regelmatig bevestigen wij onze vooroordelen door net genoeg feiten te vinden die ons standpunt ondersteunen en verwaarlozen we gemakzuchtig de rest. Slechte historici, slimme politici en luie theologen doen dat altijd. En in de oude wereld deden mensen dat ook regelmatig. Veel Joden konden verhalen vertellen over de slechte dingen die de heidenen deden. En heidenen werd onderwezen dat Joden onaangepaste mensen waren, omdat zij geen varkensvlees wilden eten, omdat ze erop stonden een vrije dag per week te hebben, omdat zij niet wilden participeren in normale sociale activiteiten. De vooroordelen bleven bestaan, niet in de laatste plaats vanwege de bijbelse roeping van de Joden om apart te staan, heilig te zijn, apart te staan van de rest van de mensheid, zodat door hen Gods licht zou kunnen schijnen.

Petrus kende natuurlijk de bijbelse beloften dat Israël een licht voor de wereld zou worden. Hij wist dat Jezus had gesproken over een tijd waarin mensen zouden komen van oost en west in Gods nieuwe wereld. Maar het lijkt erop dat hij – net als de anderen – had aangenomen dat niet-Joden die in het leven van Gods nieuwe wereld wilden delen, de messiaanse wereld die was geopend door Jezus, moesten doen wat heidenen altijd hadden moeten doen: proselitiëten worden, de Joodse identiteit aannemen, hun eigen etnische verleden herroepen en het Judaïsme moesten omarmen.

Dit is een punt waar wij zeer zorgvuldig moeten zijn. Het zou al te makkelijk zijn om onze postmoderne vooroordelen volgend, de zaak zo voor te stellen dat de hele verhaal over Cornelius simpel zou gaan over het kwijtraken van alle verschillen en over tolerant zijn voor iedereen. Dat zou een grote vergissing zijn. Wanneer Petrus zou hebben ontdekt dat God simpelweg ieder accepteert zoals ze zijn, waarom werd dan verteld dat Cornelius vroom en godvrezend was? Waarom zou hij dan Petrus hebben laten komen om hem te vertellen over Jezus? Soms verwijzen mensen naar dit verhaal als een teken dat dit een erkenning is

Module 'Handelingen voor iedereen'

dat 'alle religies leiden naar God' of zelfs dat alle religies in essentie op hetzelfde neerkomen. Dat is zeker niet wat Lucas bedoelt en zowel Cornelius als Petrus zouden geschokt zijn door een dergelijke suggestie. De reden waarom Cornelius een vrome aanbieder was van Israëls God was exact dat hij was opgevoed met de normale Romeinse goden en heel graag die God wilde volgen die hem de juiste God leek. God nodigt ons uit zoals we zijn, maar het geven van een antwoord op die uitnodiging houdt altijd in de complete transformatie die blijkt uit bekering, vergeving, doop en het ontvangen van de Geest.

Wat hier in essentie aan de hand is niet het 18^e eeuwse principe van tolerantie, maar de glorieuze 1^e eeuwse waarheid dat God de scheidsmuur tussen Joden en heidenen had afgebroken. In Jezus de Messias van Israël. Hij vernederde beide categorieën. Joden, omdat zij duidelijk hun bevoorrechte positie verloren. Heidenen, omdat zij de Joodse Messias moesten erkennen (Rom. 9 - 11).

Petrus wist dat Joden die wilden behoren tot de nieuwe beweging zich moesten bekeren van hun zonden (2:38). Het punt dat wordt gemaakt in dit diepmenselijke verhaal is dat, hoewel heidenen zich ook moesten bekeren en geloven in Jezus zoals de Joden deden, zij niet Joden behoefden te worden voor of na dat proces. De tijd was aangebroken waarin zowel heidenen als Joden konden worden verwelkomd in Gods familie op exact dezelfde voorwaarden.

De boodschap over Jezus vertellen aan de heidenen (Hand. 10:34-48)

We zouden niet verrast moeten zijn wanneer de Heilige Geest op allen valt die naar Petrus luisterden, terwijl hij het verhaal over de schepper God, het verbond van God met Israël én dat de gift van de Heilige Geest ook uitgestort is op de heidenen. Dit is het moment waarop we hebben gewacht sinds de eerste twee hoofdstukken. Jezus vertelde zijn volgelingen dat zij zijn getuigen zouden zijn in Jeruzalem, Judea, Samaria en tot het einde van de aarde. De Heilige Geest was over de gelovigen gekomen in Jeruzalem (Hand. 2) en in Samaria (Hand. 8). Nu komt de Geest ook over de heidenen. Toegegeven, Caesarea is moeilijk 'het einde van de wereld' te noemen, maar de boodschap heeft nu niet alleen heidenen, maar ook Romeinen bereikt. Vanaf dit punt mag het een – topografisch gezien – een grote stap zijn, maar cultureel gezien slechts een kleine stap naar alle anderen in de toen bekende wereld.

Waarom had deze boodschap over de missie van Jezus in Israël effect op Cornelius, zijn familie en vrienden? Natuurlijk omdat de boodschap zelf krachtig is. De boodschap die zegt dat Jezus, de gekruisigde en opgestane Heer, is de Heer over de hele wereld'. De boodschap is in zichzelf krachtig. Maar er is hier ook iets anders aan de hand. Petrus' toespraak op de Pinksterdag begon waar de Joden begonnen, met de recente gebeurtenissen rond Jezus en de bedoeling die deze gebeurtenissen hadden voor allen die hierover hoorden. Wat we hier hebben is een boodschap voor iemand die buiten het Judaïsme had gestaan, maar zijn neus stevig tegen het raam had gedrukt om naar binnen te kijken. Iemand die de Joodse tradities respecteerde en waardeerde en die zijn best deed om de God van Israël te eren.

Module ‘Handelingen voor iedereen’

	<p>Tegen hem zei Petrus: “U hebt in de deuropening gestaan en met bewondering naar Israël en zijn tradities gekeken. Zie nu hoe God Israëls droom heeft vervuld in het zenden van Jezus’. Het evangelie is uiteindelijk een boodschap over God, een boodschap waarvan het onderwerp Jezus is. We weten inmiddels dat Cornelius eerbied had voor Israëls God. Daarom vertelt Petrus het verhaal over Jezus als een verhaal over Gods acties.</p> <ul style="list-style-type: none"> -) God zond de boodschap van vrede door Jezus (1) -) God zalfde Jezus met de Geest en kracht -) God was met Hem -) God wekte hem op uit de dood -) God koos ons als getuigen -) God vertelde ons om het woord te preken en te verspreiden -) God wees Jezus aan als Rechter over de levenden en de doden <p>‘Cornelius, de God die u al geruime tijd hebt vereerd heeft dit alles gedaan, als deel van een wereldwijd plan om alles uiteindelijk recht te zetten. Op elk niveau staat Jezus in het midden van dit alles. God heeft op deze manier de bedoelingen vervuld waarvoor Hij Israël allereerst heeft geroepen. En Cornelius en ieder die deze boodschap aanvaard, zal direct welkom worden geheten in dit huis. Boven de deur staat met stralende letters het wonderlijke woord ‘Vergeven’.</p> <p>PPT-presentatie over Handelingen 10: 34-36</p> <p>Presentatie over Handelingen 10.pptx</p> <p>Preek over Handelingen 10: 34 -36</p> <p>Jezus de Heer van alle mensen, brengt het evangelie over de streep</p> <p>Preek over Handelingen 10 vs 30</p>
<p>Handelingen 11 Boek van Tom Wright ‘Handelingen voor iedereen’</p>	<p>Petrus over de doop van de heidenen (Hand. 11:1-18) De gemeente in Antiochië (Hand. 11:19 – 30)</p> <p>Petrus over de doop van de heidenen (Hand. 11:1-18) De aanklacht tegen Petrus was heel serieus, toen hij terugging naar Jeruzalem. En zijn verdediging was vitaal om de lucht te klaren. Voor de eerste keer in het boek Handelingen ontmoeten we een groep die steeds belangrijker zal worden als het verhaal zich ontwikkelt: een groep van Joodse gelovigen die zich vastklampten aan het belang van de besnijdenis. Dit is duidelijk een groep mensen in de kring van gelovigen in Jeruzalem, niet een groep van ongelovige Joodse extremisten. Deze groep lijkt dezelfde – of vergelijkbare groep – te zijn aan de groep die wordt genoemd in 15:6 en ook de groep waarover Paulus schrijft in Galaten 2:12.</p>

Module 'Handelingen voor iedereen'

Op dit moment dient Petrus hen van repliek door het verhaal opnieuw te vertellen en aan te tonen, bij elke stap, hoe de Heilige Geest hem geen ander alternatief had gelaten dan te doen wat hij deed, namelijk naar Cornelius' huis te gaan, zijn gastvrijheid te accepteren en in het bijzonder hem en zijn hele huis te dopen. De groep zal bedenkingen hebben gehad bij het accepteren van de gastvrijheid, maar het belangrijkste zorg was of was dat het deze heidenen was toegestaan om leden in volle rechten te maken van de nieuwe Jezusfamilie, zonder dat ze Joden waren geworden in dat proces.

Je kunt je afvragen waarom Lucas dit verhaal opnieuw helemaal vertelt. We kunnen slechts de conclusie trekken dat voor Lucas de toelating van de heidenen in Gods volk die geformeerd was rond Jezus, een van de centrale en meest belangrijke zaken was die hij wilde overbrengen, zonder dat het nodig was om de tekenen van de Joodse identiteit (besnijdenis en de voedselverboden) over te nemen. Verder is het zo dat Lucas op diverse punten kleine, maar betekenisvolle details aan het verhaal toevoegt. Petrus wil overduidelijk benadrukken de soevereiniteit en de verrassende activiteit van de Heilige Geest. Wat hij ook nog niet eerder had verteld in Hand. 10 is dat hij zich de woorden van Jezus had herinnerd, tijdens de laatste momenten voor de verheerlijking, namelijk dat de doop met de geest binnenkort over hen zou komen.

Een belangrijke taak voor alle generaties is om de wegen te overwegen hoe God werkt, omdat God altijd nieuwe dingen doet. Tegelijkertijd is er ook een gevaar in menselijke innovatie. Niet alle geweldige ideeën zijn goede ideeën. Niet alle goede ideeën komen van God. Deel van het probleem is natuurlijk om het werk van de Heilige Geest te identificeren. In de voorbije eeuw zijn zoveel bewegingen geweest die hebben geclaimd dat ze door de geest gedreven zijn, maar die hebben geresulteerd in allerlei vormen van beschamend gedrag. Er is een constante noodzaak, in het bijzonder voor christelijke leiders, om te ankeren in gebed, nederigheid en diepe aandacht voor het woord van God en in het bijzonder (zoals hier) voor de woorden van Jezus te hebben.

De overwinning die was behaald in vers 18, toen Petrus' aanklagers tot zwijgen waren gebracht en daarna tot erkenning waren gebracht dat God inderdaad aan het werk was geweest, schijnt in 15:5 opnieuw herhaald te worden. En de verdere overwinning van hoofdstuk 15 lijkt zich niet te hebben uitgebreid naar een erkenning van niet-Joodse gelovigen als gelijke partners toen Paulus eindelijk terugkeerde naar Jeruzalem in 21:20-21. Wat is de verklaring daarvoor? Natuurlijk de meest voor de hand liggende; dingen waren niet statisch in de sociale en politieke wereld van Jeruzalem gedurende de 40-er en 50-er jaren van de eerste eeuw. Verre van dat. Met andere woorden, mensen waren in Jeruzalem niet aan het discussiëren over een abstract onderwerp, de kwestie van de waarde van de besnijdenis en de voedselwetten. Om heidenen als gelijke broeders en zusters te verwelkomen moet eruit hebben gezien als heulen met de vijand!

Module 'Handelingen voor iedereen'

De gemeente in Antiochië (Hand. 11:19 – 30)

Er waren meerdere plaatsen in de oude wereld die functioneerden als grote kruispunten van cultuur en handel en een daarvan was Antiochië. Het gaat hier om Antiochië in Syrië, niet te verwarren met het Antiochië in Pisidië, waar we Paulus en zijn vrienden zullen aantreffen in hoofdstuk 13. Zoals elke map met oude wegen en reguliere scheepvaartroutes je zullen vertellen, wanneer je eenmaal in Antiochië was, dan kon je garanderen dat dat de helft van de mensen die ergens naar toe reisden vroeg of later hier zouden komen. Het was een grote, bezige, bevolkte en kosmopolitische stad. En het was hier dat het woord christen voor het eerst werd gebruikt (vers 26). Natuurlijk was het een scheldnaam, net zoals 'methodist' oorspronkelijk een woord was dat werd gebruikt door de opponenten van Wesley en zijn vrienden om te snieren over 'methodische' manieren van organiseren van kleine groepen voor bijbelstudie en gebed. Maar – net als bij veel scheldnamen – vertelt het veel over de populaire waarneming van wat gaande is.

Christus was het Griekse woord voor Messias, de gezalfde, Gods gezalfde Koning. De volgelingen van Jezus dachten en spraken op zo'n manier dat ze werden beschouwd als 'de mensen van de koning', 'messiasbelijders', 'christenen'. Paulus was een van de belangrijkste leraren en predikers in de levendige en groeiende gelovigen in Antiochië. Hij was daar, omdat Barnabas hem daar had gebracht. Deze lijkt te hebben gezien dat Paulus een leraar en prediker was met uitzonderlijke gaven en die graag wilde zien dat deze ten volle werden benut.

De reden waarom Barnabas Saulus naar Antiochië had gebracht dat een groot aantal van de niet-Joden gelovigen waren geworden. In tegenstelling tot de groep gelovige Joden die pal stonden voor de besnijdenis (11:2) lijkt Barnabas dat wat was gebeurd in Caesarea als een duidelijk teken te hebben beschouwd dat er nu een open door was voor niet-Joden om te worden verwelkomd als leden in volle rechten naast Joodse gelovigen. Lucas' aanbeveling van Barnabas is helder en theologisch veelzeggend. 'Hij kwam en zag de genade van God en was blij, omdat hij een goede man was, vol van de Heilige Geest en geloof. Wat hij zag was dat Gods genade aan het werk was. Er is nederigheid en geloof voor nodig om dat te zien. Barnabas bezat beide, dankzij het werk van de Heilige Geest in hem.

Het was op dat moment dat hij bij zichzelf dacht; we hebben iemand nodig die deze mensen kan onderwijzen, die dit werk vooruit kan brengen, het diepe wortels kan geven. En ik weet wie dat kan doen: Saulus. Telkens opnieuw heeft de kerk niet alleen mensen nodig die het werk vooruit kunnen brengen, maar ook mensen die – in gebed en nederigheid – de juiste persoon kunnen identificeren die God roept. Dat is niet altijd gemakkelijk. En voor Barnabas moest het mogelijk moeilijk geweest zijn om Saulus te brengen in een al bloeiende groep van discipelen, die hij niet had opgericht.

Module 'Handelingen voor iedereen'

	<p>Het noemen van een bezoek aan Jeruzalem om geld te brengen om de last te verlichten van de arme gelovigen in Judea stemt goed overeen met Galaten 2:1-2. Aan het einde van de beschrijving van dit bezoek, waarin hij de kans nam om met Petrus en anderen te spreken over de aard en de doelen van hun wederzijdse missies, zegt hij dat de apostelen in Jeruzalem hem hebben gevraagd om door te gaan met het denken aan de armen, wat echt hout snijdt wanneer het bezoek uit Galaten 2 hetzelfde bezoek is als dit bezoek.</p> <p>Wat nog meer van belang is dat de kerk altijd open moet staan voor de hulpkreet van de armen en altijd gereed zou moeten staan om een reactie te geven door de beste hulp en de beste mensen te sturen. De eerste christenen stonden niet alleen bekend als 'de mensen van de koning'. Zij stonden ook bekend als mensen die geëngageerd waren op het diepste niveau om zichzelf in liefde aan elkaar en aan allen in nood te geven.</p> <p>Preek van Jeroen Stomphorst over de eerste christenen in Antiochië 13 juni 2021 Christen genoemd worden. Wat zei dat toen? En wat zegt het nu? https://www.youtube.com/watch?v=GQ7kRAs188o</p>
<p>Handelingen 15 Boek van Tom Wright 'Handelingen voor iedereen'</p>	<p>Is besnijdenis noodzakelijk (Hand. 15:1-11) Het oordeel van Jakobus (Hand. 15:12-21) De brief aan de kerken (Hand. 15:22-35) Een grote ruzie (Hand. 15:36-41)</p> <p>Is besnijdenis noodzakelijk (Hand. 15:1-11) "Besnijdenis doet ertoe, omdat Mozes dat heeft gezegd. En dat was 1500 jaar geleden. Abraham was als eerste besneden, tweeduizend jaar geleden en er zijn mensen gestorven vanwege hun vastberadenheid om de wetten en gewoonten te houden. Het is hét teken dat ons identificeert als Gods mensen. Het is een ernstig teken van het verbond. Wat zal er hierna veranderen? De tempel afbreken? Wordt ons verteld dat we allemaal varkens moeten gaan houden en varkensvlees moeten gaan houden?" We hebben deze discussie eerder gevoerd, op het moment dat de kwestie rond Cornelius speelde. Het was duidelijk dat we moesten beslissen wat we besloten. We stelden het vast als een principe; "God heeft ook heidenen toegekend, bekering dat leidt naar het leven, zonder dat het nodig was dat zij besneden werden' (11:30). Vanaf dat moment was de druk gegroeid, er stonden mensen op die zeiden dat we toch moeten besnijden.</p> <p>We begrijpen Paulus en Petrus en we zouden ook zeker de groep moeten begrijpen die vasthoudt aan de besnijdenis, die hier worden gekarakteriseerd als 'gelovige Farizeeën. Paulus zelf was een gelovige die had behoord bij de Farizeese partij, maar hij zou hebben gesteld dat hij de implicaties van het geloof als de gekruisigde Messias grondiger had doordacht. Wij moeten het erg duidelijk worden over één ding.</p>

Module 'Handelingen voor iedereen'

Handelingen 15 is niet slechts een kwestie van 'traditie' versus 'innovatie'. Het kan niet worden gebruikt als een stok om iemand mee te slaan die zich verzet tegen elk nieuw voorstel: 'Kijk, in Handelingen 15 zaten de traditionalisten verkeerd').

Handelingen 15 gaat over de doorwerking van het principe dat reeds is vastgesteld in Handelingen 15, dat niet gaat over een algemeen of abstract punt over traditie en innovatie, maar een heel specifiek en concreet punt dat centraal staat in het hele en vroege christendom: Juist omdat God zijn verbond met Israël heeft vervuld in het zenden van Jezus als de Messias, is de verbondsfamilie nu opengezet voor alle mensen, zonder onderscheid. Het is en kán niet een kwestie zijn van behoren tot een speciale etnische groep, hoe heilig, uitverkoren, gezegend met Gods aanwezigheid ze ook zijn. Ook was aan hen toevertrouwd de belofte de wereld in te dragen. Het is tijd om deze belofte uit te reiken, niet om te bewaren als persoonlijk eigendom. Dit was waar de 'traditie' eigenlijk helemaal over ging.

Paulus verklaarde dat het evangelie van de gekruisigde en opgestane Heer niet enkel dwaasheid was voor de Grieken, maar ook een schandaal voor de Joden. Dat was ook zijn wereld. Maar God had deze wereld ondersteboven gekeerd. En Petrus stemde ermee in. Het was een zaak van genade. 'Het is enkel door de genade van de Heer Jezus dat zowel zij als wij gered kunnen worden'. Wanneer het een kwestie zou zijn van etnische identiteit, zou genade niet langer meer genade zijn.

Het oordeel van Jakobus (Hand. 15:12-21)

Ten diepste waren Jakobus en de conferentie in zijn gehaal duidelijk over twee dingen. De wet moet niet worden opgelegd aan de heidense bekeerlingen (1). Hen zou moeten worden verteld dat ze beter sommige belangrijke / significante onderdelen ervan zouden moeten houden, voor het geval dat.. We hebben Jakobus eenmaal eerder ontmoet in dit boek (12:17). Met hem kan niet Jakobus de broer van Johannes bedoeld zijn, want die was gedood. Lucas moet wel bedoelen Jakobus, de broeder van Jezus. Net als Jezus' andere broers had deze niet in Hem geloofd of Hem gevolgd tijdens Jezus' publieke optreden (Joh. 7:5). Maar Jezus was aan hem verschenen, bij een speciale gelegenheid, a na zijn opstanding (1 Kor. 15:7). En Jakobus was deel gaan uitmaken van de jonge kerk, daarna een belangrijk lid en in Hand. 12 als natuurlijke leider, zelfs al was hij niet een van de twaalfen.

Jakobus groeide uit tot de meest prominente leider van de eerste generatie van het christendom. Hij stond in het centrum van een wereldwijde beweging. Heel waarschijnlijk was hij de auteur van de brief die zijn naam draagt. Uiteindelijk werd hij gedood door zeloten in 62 nC. Jakobus' oordeel, die het debat samenvat en conclusies eruit, is bijzonder belangrijk. Op een cruciaal moment citeert hij een bijbelse passage waarin veel van de theologie voorkomt die we ook in Handelingen en bij Paulus aantreffen. Wanneer het huis van David opnieuw zou zijn opgericht, dan zouden de heidenen samenkomen en

Module 'Handelingen voor iedereen'

delen in de zegeningen die zullen komen. Deze passage staat in Amos 9:11-12 en volgt direct op een waarschuwing over Gods oordeel over zijn eigen volk, een oordeel zo zwaar dat Israëls eigen verkiezing is gereduceerd tot hoofdzakelijk een voorbeeld temidden van andere voorbeelden van wat God heeft gedaan met meerdere volken (9:7). Jakobus gaat direct naar de kern van de passage (9:11-15) en trekt de conclusies dat de heidenen zeker welkom zijn, gebaseerd op Gods genade en met geloof in Jezus als hun enige badge van hun lidmaatschap.

Op dit punt aanbeland zou de school van de rigide toepassing zeggen: "Dit is nu besloten, dus de wet van Mozes is nu een dode eend, dus laten we stoppen met hierover te praten. Hierover twee opmerkingen. Er is niks mis met de wet van Mozes op zichzelf (1). Het is belangrijk om te overwegen welke impact dit besluit zal hebben op de kerk zoals die zich verspreid door de wereld, zeker niet in de laatste plaats waar de kerk zal leven zij-aan-zij met aanzienlijke Joodse gemeenschappen. En daarom hebben Jakobus en de anderen uitgewerkt het dubbele principe van 'geen noodzakelijke besnijdenis aan de ene hand en geen nodeloze grief aan de andere kant.

a). Geen noodzakelijke besnijdenis

De heidenen die in Jezus geloofden hoefden niet besneden te worden. Zij hoefden niet Joods te worden om christenen te kunnen worden. Ze zijn geen tweedeklas inwoners. Ze zijn niet een gescheiden categorie als het gaat om de redding zelf. Niks zou dat kunnen vernaderen. De arizeërs konden blijven mopperen en zij bleven dat doen, zoals we zullen zien in Hand. 21, maar het punt bleef duidelijk overeind staan.

b). Geen nodeloze grief (aanstoot) geven

In elke stad en elk dorp in de wereld waren Joodse inwoners in die tijd, volgens de historicus Josephus. Waar je ook ging, mensen zouden gewoon zijn om te horen wat de wet van Mozes zei. En vanaf het moment dat de christenen claimden dat in Jezus als Messias de wet en de profeten waren vervuld en omdat deze claim altijd op z'n minst verwarrend en op z'n ergst aanstootgevend zou zijn, werden de christenen aangemoedigd geen onnodige klappen in het gezicht te geven aan hun Joodse burens, die op dit moment ongelovig zijn. Het zou daarom heel behulpzaam zijn als ze zouden letten op het meest duidelijke punt: wegblijven van de heidense tempels en van alles wat omging in deze heidense tempels. Deze interpretatie van het decreet blijft omstreden, maar waaraan Jakobus dacht was het meedoen aan de gevarieerde rituelen in de heidense aanbidding, inclusief het drinken van bood, rituele prostitutie en andere seksuele onderdelen van dit bijeenkomsten waarvan werd aangenomen dat ze werden gepraktiseerd in tenminste sommige tempels in die tijd.

Wat indruk op mij maakt en wat ik graag zou willen zien in de hedendaagse kerk, is het realisme waarmee de kwestie werd geadresseerd, liever dan absolute uitspraken waaraan velen de voorkeur zouden geven. Het mag een soort van compromis zijn, maar die Jakobus wél beargumenteerde op basis van de Schrift.

Module 'Handelingen voor iedereen'

De brief aan de kerken (Hand. 15:22-35)

In deze situatie was er een grote behoefte om er zeker van te zijn dat de brief aankwam, op de juiste manier werd beluisterd en begrepen. Het betrof een officiële brief van Jakobus en de kerk in Jeruzalem. De boodschap van Jeruzalem aan Antiochië was zo belangrijk en zo sterk op één lijn zat met wat Paulus had betoogd, dat het cruciaal was dat deze brief niet verkeerd begrepen werd. De kerk van Antiochië moest weten, voorbij alle twijfel, dat Paulus niet eenvoudig deze brief zelf had geschreven en het de status van een officieel document had gegeven. Daarom kozen Jakobus en de anderen twee uit hun midden die vertrouwen genoten bij allen. Judas en Silas. Zij zullen een persoonlijke noot toevoegen aan de brief die wat formeel is opgesteld, meer dan een rapport van een comité dan een persoonlijke boodschap. De brief geeft instructies. Van heidenen die tot geloof zijn gekomen moet niet worden verlangd dat zij een besnijdenis ondergaan. En aan hen wordt verzocht dat zij uit de buurt blijven van de belangrijkste plaatsen waarin de heidense cultuur – in het bijzonder de heidense tempels en wat daar allemaal gebeurde – aanstoot zou geven aan de Joden, of ze nu gelovigen waren of niet. De betekenis van de afsluitende zinnen is: 'Dat is alles wat wij verzoeken en als zo gehandeld wordt, zijn wij verheugd om jullie te behandelen als leden in volle rechten van de familie.'

Het grootste probleem wat overblijft rond dit apostolische decreet is natuurlijk: wat gebeurde er daarna mee? Waarom verwijst Paulus er nooit naar, bijv. in 1 Korinthiërs? Paulus' houding tegenover controversiële kwesties in 'zijn' kerken was meer: 'Dit is hoe je moet denken als mannen en vrouwen in Christus'. Dat is wat anders dan: 'Dit is de regel die jullie moeten onderwijzen en houden'. Dus Paulus refereert niet aan dit decreet, terwijl hij er bij de Corinthiërs op aandringt niet heidense tempels te bezoeken.

Een grote ruzie (Hand. 15:36-41)

In dit gedeelte worden twee zendingsreizen genoemd in plaats van een. Barnabas en Marcus gingen naar Barnabas' geboorteland Cyprus om het werk daar te consolideren. Paulus nam Silas, een Romeinse burger, mee, die belangrijk zou worden op manieren die geen van hen op dat moment kon vermoeden. Samen gingen ze op een reis die meer zou worden dan een herhaald bezoek aan Sirië en Cilicië maar in plaats daarvan een geheel nieuwe reis werd naar gebied dat nog niet in kaart was gebracht, geografisch en theologisch. Silas is dezelfde persoon als Silvanus die verschijnt in de twee brieven die Paulus schreef aan de Tessalonicenzen en die ook wordt genoemd in 2 Kor. 1:19.

De grote ruzie tussen Paulus en Barnabas toont opnieuw wat de boodschap van het evangelie al overduidelijk toont: God kan de grootste menselijke dwaasheid en zonde nemen en hieruit iets goeds laten voortkomen. Dit is een vernederende en noodzakelijke les voor elke kerk om te leren in elke generatie. Lucas had makkelijk een minder pijnlijke manier kunnen vinden om uit te leggen waarom deze twee nieuwe missionaire tweetallen werden gevormd. Hij zal dit schokkende verhaal mee hebben verteld omdat hij wilde dat deze les wordt gehoord

Module 'Handelingen voor iedereen'

	<p>en ter harte wordt genomen.</p> <p>Preek van ds. Hans-Jan Roosenbrand over een gedeelte uit Handelingen 15 – 20 juni 2021 https://www.kerkomroep.nl/?mp=10715#/kerken/10715</p>
Handelingen 17	<p>1). Informatie van Christiwiki over de Areopagus</p> <p>De Areópagus is een heuvel in Athene waarop de Raad of het Gerechtshof vergaderde. Het gerechtshof kreeg om die reden dezelfde naam. Aan dit opperste hof van justitie werden alleen zeer zware en belangrijke zaken geoordeeld. Paulus werd naar de plaats gebracht om nader van zijn leer te vernemen.</p> <p>Hand 17:19 En zij namen hem mee en brachten hem op de Areopagus en zeiden: Mogen wij weten welke deze nieuwe leer is waarover u spreekt? Hand 17:20 Want u brengt ons enige vreemde dingen ten gehore; wij willen dan weten wat dit betekent. (TELOS)</p> <p>Naam Areopagus betekent "heuvel van Ares". Ares is de oorlogsgod die de Romeinen Mars noemden. De heuvel is dus vernoemd naar een afgod.</p> <p>Plaats Op de heuvel is een kleine vlakte, waarheen een stenen trap voert. De Areopagus als publieke vergaderplaats voor de hoogste rechtbank was op dus een heuvel gelegen, bijna in het midden van de stad Athene, ten noord-westen van de Akropolis.</p> <p>Hand 17:22 Terwijl nu Paulus midden op de Areopagus stond, zei hij: Mannen van Athene, ik zie aan alles dat u de goden bijzonder toegewijd bent. (TELOS)</p> <p>Areopagiet Een Areopagiet was een lid van de Raad. Dionysius was een lid van de Raad.. Klik hier. https://www.christipedia.nl/wiki/Areopagus</p> <p>2). Bijbelse plaatsen</p> <p>Op de Areopagus knoopt Paulus op een meesterlijke wijze aan bij de belevingswereld van de Atheners. (Hand.17) Diep onder de indruk is de apostel gekomen van de vele beelden van de vele goden die vereerd worden. Hij is niet onder de indruk gekomen van deze beelden als uitingvormen van kunst, maar van het heidendom. Voor hem betekenden deze beelden de zichtbare uitdrukking van een geestelijk klimaat van afgoderij en liederlijk gedrag. Het zijn twee werelden die elkaar ontmoeten op de Areopagus. De Areopagieten vinden Paulus maar een praatjesmaker. Maar Paulus begint zijn speech niet met een frontale aanval. Hij begint erg hoffelijk. Hij toont respect voor hun religiositeit. Hij oefent ook geen kritiek op het ethisch liederlijke gedrag van de oppergod Zeus.</p> <p>Hij knoopt aan bij wat ze nog niet weten: een altaar voor een hun</p>

Module 'Handelingen voor iedereen'

onbekende God." En dat is nu uitgerekend de God die ik ken en over wie ik ga vertellen", zegt Paulus. Bovendien knoopt hij aan bij hun eigen literatuur en neemt een uitspraak van een van hun dichters over.

<https://www.bijbelseplaatsen.nl/plaatsen/A/Athene/Areopagus/464>

3). Een missionaire homiletiek

Het centrum voor contextuele en missionaire verkondiging Areopagus (IZB) richt zich in publicaties, vormingscursussen en trainingen op de verdieping en verfijning van de homiletische vaardigheden van bevoegde voorgangers in de Protestantse Kerk in Nederland. Het wil daarbij staan in de gereformeerde traditie. Dat wil in dit geval zeggen: het uitgangspunt in de homiletiek, de leer van de predikkunde, is het belang van een prediking, waarin de Schriften opengaan. Met de Schriften bedoelen we alle boeken van het Eerste en Tweede Testament. Deze boeken worden gelezen vanuit het midden, de openbaring van God in Jezus Christus. Maar dit midden werpt licht achterwaarts en voorwaarts, zodat alle boeken van de Bijbel juist vanuit dit licht in hun eigenheid oplichten en uitdagen tot eerbiedig luisteren.

Het gaat ons om een homiletiek, waarbij de verschillende genres van de bijbelse geschriften de prediker inspireren tot een preekopbouw, die deze verschillende genres volgt. Het gaat ons eveneens om een homiletiek, waarin de verschillende contexten van de bijbelse geschriften op zo'n wijze serieus genomen worden, dat daaruit een verwachtingsvol en creatief omgaan met onze huidige missionaire context geboren wordt. Grote vooronderstelling hierbij is de Heilige Geest, die wegens schrijft in de tijd, door predikers te leiden in actualiserende vertolking.

Wanneer het gaat om de methodiek zijn drie trefwoorden belangrijk: dialogisch, concreet en beeldend. Wanneer het gaat om de drie manieren waarop de prediker in zijn preek aanwezig is, dan gaat het om de drie gestalten van: onderwijzer, verkondiger en medemens.

Areopagus wil leren van hedendaagse homiletische inzichten, zoals deze wel worden samengevat onder de naam 'new homiletic'. Tegelijk wil Areopagus hier vanuit de gereformeerde traditie kritisch mee in gesprek zijn. Areopagus gelooft niet in een tegenstelling tussen betogend, verhalend en poëtisch preken, maar meent dat deze verschillende tradities vruchtbaar op elkaar betrokken kunnen worden. Als missionaire preekbeweging kan en wil Areopagus niet om de nieuwere homiletische bezinning heen, omdat hier veel te leren valt over de moderne en postmoderne hoorder.

<https://www.izb.nl/areopagus/dit-is-areopagus>

Boek

Verbonden en vervreemd – over de God van de Areopagus

Auteur: Wim Dekker

<https://www.bol.com/nl/nl/f/verbonden-en-vervreemd/9200000079530522/>

Module 'Handelingen voor iedereen'

